

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român“,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul al IV-lea, Octombrie, Noiembrie și Decembrie al anului 1896, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiunile postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit, să-și înnoască abonamentul, pentru-că altfel expedirea va fi silită a sista espedarea foii.

Edițiura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

Voci magiare

din incidentul

visitei Majestății Sale la București.

Un deputat magiar care cunoșce personal pe contele Goluchowski de pe vremea când era consilier de ambasadă în Paris, a avut cu dînsul o importantă convorbire la Budapesta asupra visitei M. Sale Împăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I. Convorbirea este publicată în „Egyetértés“ cu observația, că dela mórtea contelui Andrassy, Austro-Ungaria n'a avut un ministru de externe atât de energic ca contele Goluchowsky, care face o politică potrivită intereselor Ungariei.

„Egyetértés“ compară apoi pe dl Goluchowsky cu contele Andrassy urîndu-i succes bun pe drumul desemnat de politica tradițională a bărbăților de stat magiari.

După aceste premise, urmăză declarațiunile contelui Goluchowsky.

„Când eram în România ministru plenipotențiar al M. Sale, în toate ocașiile am constatat atențiunea delicată

și interesul cald al regelui Carol, al reginei, cu un cuvînt al Curții regale române față de M. Sa Împăratul și Regele meu. Pe atunci încă mi s'a sugerat ideea, că România, al cărei popor sub domnia regelui Carol face progrese atât de repezi, merită acea bună pornire de care e cuprins personal M. Sa stăpânul meu față de ea.

„Primul meu scop a fost deci să intervin ca acele neînțelegeri, cari din ce în ce creșteau între România și Ungaria, să fie reduse la justa lor valoare. Căci deși aveam cunoștința că românii ardeleni agită mereu în România, sciam însă că sentimentul constituțional va triumfa ori când în România și Regele Carol nu va permite ca bunele relațiuni dintre cele două state să fie compromise de câțiva aventurieri politici.

„In munca mea obositoare întemplantarea m'a împedecat și am plecat acasă în Galiția — să fac agricultură. Dar când încrederea cu care m'a distins M. Sa m'a chemat la acest post, am reluat firul și despre rezultate v'ați convins înși-vă . . .

„Dimitrie Sturdza, primul ministru român, s'a îngrijit cu un făct fin, pe care trebuie să îl recunoșcem, ca diariștii magari, cari au fost la București, să nu se plîngă de nimic. Pe lângă colorile casei imperiale pretutindeni au fălăit stindardele ungueresci.

„Pot să constat cu bucurie că în tot drumul nostru nici cel mai mic incident n'a turburat sărbările, ceea-ce a fost recunoscut cu vie satisfacție și de prea grațiosul nostru stăpân.

„Căci vă asigur, că prea grațiosul nostru Stăpân cu aceeași grijă vegheză pentru menținerea păcii europene ca pentru traiul pacinic al popoarelor sale.

Publicând aceste declarații, deputatul magiar le însoțește de următoarele comentarii:

„Acestea mi le-a spus contele Goluchowsky. In cursul convorbirei noastre m'am convins că noi ungarii nu vom avea motive de a regreta, că încrederea M. Sale l'a ales pe dînsul pentru îndeplinirea acestui post plin de răspunderi.“ (După „E.“)

Credem, că din vocile publicate până acum din foile magiare din incidentul visitei Majestății Sale Monarchului nostru la București, fie-care om cugetătoriu își va putea face judecata sa asupra importanței politice a acesteia înaltei visite, precum și asupra dispozițiunilor sufletești produse în inimile magiarilor din incidentul acesteia și eșite la ivelă într'un mod atât de neașteptat.

Scrisoarea regelui Carol către dl Sturdza. M. S. Regele a adresat dlui Dimitrie Sturdza, președintele consiliului de miniștri, următoarea scrisoară:

„Silințele depuse de poporul român în așezământul unui Stat pacinic, viguros și muncitor, nu puteau să capete o recunoșcere mai onorătoare decât prin visita Majestății Sale Împăratului și Regelui „Francisc Iosif I.

„Primirea demnă și călduroasă făcută de țera întrégă Augustului Meu Ospe și „Amic, ordinea perfectă, care a domnit „pretutindenea, spriginul adus autorităților „statului de toți cetățenii fără osebite pentru a da acestei sărbători o mai mare „strălucire, bărbătesca înfățișare a iubitei „Mele armate, toate aceste au umplut inima „Mea de bucurie și M'au făcut să resimt „o adevărată mândrie.

„Constatând cu o vie mulțumire sufletescă avîntul patriotic, care a domnit în tot timpul acestei sărbători, îl primesc „ca o reînnoită dovadă de dragostea și încrederea ce poporul român M'a arătat cu „dărnicie în toate împrejurările.

„Mulțumesc dar tuturor și fie-cărui „în parte pentru concursul ce au dat guvernului Meu și autorităților municipale „în această solemnă ocaziune, și te rog, dl. președinte, să fii interpretul acestor simțăminte, aducându-le la cunoștința țerei „întregi.

„Primesce, te rog, cu această ocaziune încredințarea stimei și afecțiunei ce-ți păstrez.

„Castelul Peleş, în 22 Septembrie 1896.

Carol“.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Nr. 2898. 1807.

Invățătura

In ce chip, și cu ce feliu de mijlociri cei Inecați în Ape s'ar pute ajuta mai pre lesne.

De vreme ce întru acest lucru cea mai dnitieiu pricină a totă sârguința întru acea razamă, ca plămănilă și crierii de sângele cel adunat și închegat acolo să se ușureze și sângele la a sa obicinuită curgere să se întorească, pentru aceea acesta întru acesta modru ce urmăză să va face.

Cea dintăiu: Și mai folositoare Mijlocire razamă în slobodirea sângelui din grumați: din vena ce se chiamă iugularis, care se poate face acar de carea parte; Era de cumva nu sar pute slobodi din vena aceea sânge, atunci din mână, din Picior, sau de airea se slobodă Opt au Zece unți, sau și mai mult de afi lipsă, socotindu să, și acesta, cum că tăerea vîinii în picior mai nici odată, în Mână arare ori, era în grumați mai tot deuna slobode sânge,

Intra cea vreme, până curge sângele, E de lipsă săi pipăe adesea ori Inima, și pulsul dela mână ca dora ceva mișcare sar pute simți, care sêmene dau bună nădejde. Era

A doua: De cumva nu sar da de față în pripă vrun Bărbui sau fâlcieri, care ar pute slobodi sânge, îndată fără zăbavă trebuie căutat unul, și adus înainte, era până la venirea acestuia, cel tras din apă trebuie desbrăcat de hainele cele ude, și sbicit de umedela, si cu altele uscate îmbrăcăminte, Acopere-minte, sau Straiuri acoperit, precum și nasul săisă ție astupat, și pre gură țapăn, și ne curmat săisă sufle Aier nou. După aceea

A treia: Un foiu de să va da îndemână, sau o teca de cuțite reteșându de vîrf, sau de nu sar da nici acesta, cu o țeve de pipă săi sufle prin Șețut în cele din lăuntru, care suflare a Aierului, sau a fumului de țabac (ce e mai bine:) mai lesne să pôtă face de va fi gătată amână țeve de suflat; Era de nar fi o țeve ca acea, atuncea întru fârtaiu de apă fierbend un lot de țabac, apoi numai abia cald fiind, un foiu să sufle întrînsul.

A patra: Făcendusa acestea trebuie pe tot pieptul dar mai ales pe ambe părțile unde se strêmbă còstele cu mâinile încăldite lin, și des al pipăi.

A cincia: Un trup ca acela cât mai de grabă cu căldură stâmpărată trebuie să se ajute, care cu straiu de pânză sau de lână mai pe lesne așa să

poate face, că încăldendule să se frece tot trupul celui inecat, dar mai ales spatete.

A șasa: Era ca acesta încăldire să se facă fără zăbavă, trebuie îndată a se aduce trupul celui inecat la un loc mai apròpe unde va fi pat cald; și după aceea

A șapte: Doi ómeni sănătoși caldi la fire, culcânduse lângă trup forțe mult ar folosi. Sau

A opta: Să se pue trupul întrun pat în care ar fi preserat Cenușă caldă grosă ca de patru degete, și trupul era să se presere cu Cenușă, sau supt cărămiți, léspeți, sau tiere de lemn calde să se ție câteva Césuri până când odată sar arăta ceva semne de viață. Și de cumva

A noua: Sar arăta ceva semne de viață în trup, atuncea după slobodirea sângelui, cari spiri-tuși or fi mai tari săisă ție supt nas, țabac forțe uscat săisă sufle în nas, și mai pe urmă din spiri-tușii mai sus numiți isă pot da în gură óre câteva picături amestecate cu apă.

Și tocma de sar și arăta semne de viață în vre un trup de acestea, totuși cele mai sus arătate mijlociri nu trebuie a să părăsi, ce încă óre câteva césuri de aceea e de lipsă a să ajuta trupul de vreme ce sau dovedit, și acesta că părăsinduse acestea, mai curênd, Omul după cea din tăiu mișcare au murit.
(Va urma).

gerile nu prea acute dintre cele două țări, ca raportul și pe teren economic tot atât de cordial să fie, cum o dorește România. Îi pune la inimă presei magiare, ca relațiile bune să le alimenteze, împretinându-se cu supușii români ai regelui magiar.

Disolvarea parlamentului ungar.

Discursul de tron.

(Urmare și fine.)

Pe terenul acesta s'au creat legi de mare însemnată despre dreptul matrimonial, despre religia copiilor, despre matriculele de stat, despre religia israelită și despre liberul exercițiu al religiei.

Dar de și marea operă a reorganizării n'a putut fi îndeplinită, totuși s'a făcut un paș însemnat și în interesul ameliorării administrației. S'a creat legea despre judecătoria administrative și guvernul nostru se va îngriji, ca aceea la timpul fixat, la începutul anului viitor, să intre în realitate și în viață.

S'au făcut pași însemnați și pentru ameliorarea graduată a justiției prin aducerea legilor despre procedura sumară, despre mandatele de solvire, despre procedura ereditară și despre procedura penală.

Pe terenul instrucției publice pelângă dezvoltarea diferitelor instituții culturale și înmulțirea graduată a școlilor populare, mai cu seamă spre ameliorarea stărei materiale a învățătorilor a fost îndreptată îngrijirea legislației.

Numerose dispozițiuni salutare s'au luat pentru îngrijirea și dezvoltarea intereselor economice și de comunicație precum și a celor de agricultură.

Cu mai multe state, anumit cu Rusia vecină, cu România și Serbia, afacerile comerciale ni s'au regulat prin contracte și statornic.

Prin legi ni s'au regulat referințele de drept privitoare la concessionările de invențiuni, și Art. de lege II din 1890 despre marcele de apărare s'a modificat și întregit amăsurat scopului.

Lege salutară s'a creat despre apărarea contra nenorocirelor a celor aplicați la industrie și în fabrici și despre instituirea inspectoarelor de industrie separați.

Viața activitate a domnit pe terenul construirii de căi ferate pentru scopuri locale, dar s'a asigurat și construirea mai multor linii ferate, cari vor înființa legături nouă în direcțiunea spre orient, cu rețeaua de linii ferate a României vecine. S'a terminat edificarea căii ferate Sighetul Marmăției.

Legi aduse despre nouăle căi ferate edificate și despre ajutorarea din partea statului și împărțirea cu favoruri a nărilor de comerț magiare, cari fac navigație maritimă liberă și a construirii acestora, precum și înființarea întreprinderii pentru navigațiunea pe râurile și marea magiară, vor da un nou avânt cercetașiei și comerțului nostru.

Pentru satisfacerea necesității de circulație a capitalei, s'a decis edificarea unor două poduri comune peste Dunăre, dintre cari unul s'a și terminat și în prezența Noastră personală s'a dat circulației.

Economia de câmp a țării a fost ajunsă în anii din urmă de multe lovituri. Dar în interesul sănărei relelor, pentru ameliorarea și promovarea stărei economice a țării s'au făcut multe instituțiuni folositoare și de mare însemnată.

S'au creat legi pentru ridicarea regnicolară a fondului pentru prăsierea vitelor cunute, pentru stăpânirea epidemiei lipicioasă de plumăni, pentru conscrierea datelor statistice referitoare la economia de câmp, despre oprirea fabricării de vinuri măiestrite și aducerea lor în circulație și pentru oprirea falsificării produselor și articilor de agricultură, despre colonisări, despre economia de câmp și poliția de câmp și despre promovarea renovării viilor pustiite de phyloxera.

Marea operă de zece ani a regulării Dunării de sus fiind terminată, s'au făcut pașii într'acolo, ca să se încerpă și la Dunărea de mijloc operațiunile de regulare în mai mare măsură. Nu altcum s'a asigurat și executarea uniformă a regulării Tisei.

Dorim din inimă și sperăm, că și aceste dispozițiuni legislative se influențează într'acolo, ca să fie spre ajutorarea economiei noastre de câmp, carea se află între grele împrejurări.

Pe terenul financiar în decursul acestei sesiuni parlamentare s'au făcut însemnați pași ca început pentru regularea valutei. Opera încă nu e pe deplin terminată, pentru-că asigurarea succesului demăndă precauți mergere înainte; dar toate preparativele s'au făcut, ca să se delature pedecile dinaintea susceperei solvirii cu bani gata.

Deși creațiunile amintite și dispozițiunile luate în interesul ameliorării și ridicării referințelor noastre de economie și circulație au ridicat în mare măsură erogațiunile țării, dezvoltarea graduată a puterii de apărare anual pretinde mai mari sume și în urma legilor create pentru regularea pretenșiunilor oficialilor de stat a forurilor comitatense o nouă sarcină permanentă a căcut asupra statului: ne servese spre linisire, că puterea materială a țării a putut suporta greutatea înmulțite și în economia de casă a țării a succesa a susține neschimbat echilibrul restabilit.

Stimați domni! Magnați și deputați! Încă o problemă de mare însemnată a așteptat după d-vostă; pertractarea acelor tocmeli, cari avu de scop prelungirea alianței vamale și comerciale cu celelalte regate și țări de sub stăpânirea noastră și regularea altor chestiuni economice și a statorii împreună cu legislațiunile acelor regate pe alți 10 ani așa proporțiune, cu care țările coronei ungare contribuie la sarcinile afacerilor de stat recunoscute de comune în Articolul de lege XII din 1867.

Dar am luat în considerare, că dieta prezentă până la expirarea mandatului nu dispune deja de atâta timp cât s'ar recere pentru desbaterea în liniștea recerută și so-

coțintă rece a astorfel de presentațiuni de mare însemnată, și mai cu seamă atunci, când ar trebui să se îngrijescă și despre viitorul bugetului de stat pentru anul viitor.

De aceea la adresa guvernului nostru, basată pe Art. de lege IV din 1848 și X din 1867, dieta convocată pe 18 Februaru 1892 am decis să o disolvăm mai de timpuriu, ca dieta ce se va convoca cât mai îngrabă să aibă cât mai lung timp pentru regularea afacerilor de mare însemnată amintite.

Exprimându-vă mulțumită pentru activitatea patriotică și ostenele cu sirguintă, primiți și duceți și trimițitorilor d-vostă salutarea noastră regescă sinceră.

Cu acesta declarăm dieta prezentă de încheiată.

Scrisore din Budapesta.

— 7 Octob. 1896.

(Știri electorale. — Eșecuri millenare. — De-ale tinereții.)

În fața nouălor alegeri dietale se fac sgomotose pregătiri. Aci în capitală sunt pe-tecite toate zidurile cu placatele recomandătoare ale diferiților candidați. Stările din provincie ce foile magiare înregistrează zilnic arată, că multe schimbări în candidări nu se vor face. Numai partidul liberal și-a urcat numărul candidaților și a contemplat unele permutațiuni, întru cât față de candidații partidului poporal vor pași corifei liberali de rangul prim.

Va fi vehementă lupta cu acestia. Zichy Nándor însuși va candida de deputat la Kecskemét, părăsind astfel Casa-Magnaților.

O suspectă bucurie produc în Israil stările, că Românii vor părăsi și ei câmpul de demonstrațiune pasivă. Intrarea Românilor în activitate parlamentară se consideră pe aci de lucru pozitiv, și anume se afirmă acesta despre toate fracțiunile înghetate de curând în sinul partidului național. Se crede, că fracțiunile aceste au hotărât, sau că în curând vor hotări între sine, adecă fără de nici o înțelegere comună, căreia dintre partide să se atașeze. După părerea unor foi, Românii vor candida cu trei programe, unii vor fi liberali, alții ugroniști, și cei mai mulți pentru partidul poporal.

Se susține între altele, că părintele Vasilie Lucaciu a primit candidatura pentru un cerc ore-care cu program liberal. Se susține, că dlul Iuliu Coroian și-a oferit de cătră Bánffy un mandat de deputat și un post de secretar în ministerul de justiție. Se crede, că cei dintâi cari vor părăsi pasivitatea vor fi Românii aradani, dintre cari dl Truța va fi primul candidat. Aderenții părintelui Mangra încă nu și-ar fi rostit cuvântul hotărât în chestiune.

Cea mai nouă seire cu privire la Români este cea din „Budapesti Hirlep” de astăzi, căreia îi se atribuie și din alte părți o absolută probabilitate. „B. H.” susține anume, că bătrânii corifei români vor rămâne pasivi, și lupta electorala o vor purta elementele mai tinere, cari s'au și construit spre acest scop în frunte cu Dr. Diacovovich, secretariul „Albinei”. Candidații

acestora vor fi numai opoziționali, și acțiunea lor va fi tănuțată până în chiar priajma alegerilor.

Se speră, că Românii vor fi imitați în privința acesta și de cătră celelalte naționalități „aliata” lor. Astfel hotărârea „istoricului” congres al naționalităților va rămânea un *pium desiderium*.

Cu privire la sașii — cei cu pactul — nu încape nici o îndoială, că Sachsentag-ul convocat pe 22 Octob. va accepta din nou programul liberal și va hotărâ din nou intrarea în parlament ca aliați credincioși ai lui Bánffy.

Pe când crește sgomotul electoral, de crește cu caracterul paralizării progresive vuietul tâmbălăului millenar. Au sosit zilele de toamnă pentru anul millenar; peste expoziție a cădud o brumă grosă; interprimătoții încep a scriburi și ași cam strînge calabalicurile. Dintre întreprindători, cari în ciuda timpului frumos de toamnă au înghetă cu totul, sunt deputații Pázmándy și Fenyvesi. Amândoi corifei, unul cu „reputație europeană”, celalalt director la o fâie.

Acești doi onorabili aveau în întreprindere „Constantinopolul în Budapesta”, al doilea cuib de corupțiune millenară după „Ős-Budavár”. Cum acest cuib, cu fantasticele sale haremuri nu prea era cercetat, pașalele au fost constrinși a însinua faliment. Și suma pasivelor nu este nici mai mult nici mai puțină decât *trei milioane și trei sute de mii floreni*. Scandalul e teribil, cu toate aceste însă foile magiare sunt atât de precaute a acoperi cu vâșul ignorării. Nu vor să-l atace pe bietul Pázmándy și așa atacat de câte toate — căci atunci ar fi gata cu pacea europeană (pardon, mai au pe generalul Türr!) și, veți dămne, au lipsă de el și în chestia noastră națională...

Să ne o însemnăm bină! Falimentul Constantinopolului formă punctul prim din registrul eșecurilor millenare materiale (căci morale fostau cu ridicata!). În curând au să urmeze altele, dintre cari cel mai apropiat și mai sigur de faliment este mărgăritarul milleniului, „Ős-Budavár”. Are, pe semne, să fie clasic acest registru, căci să hăzardă cu milioane!

Cu începutul lunei acesteia s'a reluat și cursul prelegerilor la Universitate. Tinerețea română s'a adunat în număr considerabil și este veselă că și poțe continua alături cu activitatea sa la Universitate și activitatea culturală și literară la societatea de lectură „Petru Maior”, care — cum se scie — trecând în anul precedent scolar prin o grea probă, este restituită în toate drepturile sale prin o ordinațiune ministerială. Va trebui încă nițel timp de reculegere, până se vor pune afacerile ei în vechiul curs, apoi se va porni o activitate, care, colaborând cu toții, cu o înțelegere bună, promise a fi rodnică.

Eri s'a ținut obicinuită „sără de cunoscință”, la care au luat parte vre-o 70 tineri români dela toate facultățile. Săra a decurs în mod plăcut și vesel sub conducerea presidentului societății Drnd Florian Mun-

In bordeiu.

S. Giorovici.

E sara.

În mahalaua săracăcioasă și murdară, într'o cocioabă și mai săracăcioasă, o femeie frumoză șede lângă băiatul seu.

Bordeiul e scund și strimt. Numai două ferestrețe are, și aceste de mult stricate. Locul jamurilor îl ocupă o hârtie murdară, lipită acolo de proprietariul casei. Pe perețele murdar se ved lungi brazde galbuie, pricinuite de plôia ce se strecură prin coperișul dărăpănat.

În lăuntru abia câteva mobile.

Pe un părete atârână o veche iconă sfântă, pe care însă vremea, afară de ochiul drept și degetele dela mână stângă a sfântului, nimic n'a lăsat. Sub iconă o masă veche, slăbută, ce se mișcă la ori ce atingere, acoperită cu o bucată de pânză. Pânza ce pare mai veche decât masa, e înzestrată într'un corn cu o gaură măricică, provenită din arsură. Într'o margine a mesei e aședat un pahar știrb și un ulciur cu apă, sub masă o

lădiță, plină cu albituri și sdrențe. Lângă masă stă un scaun, pe acesta o carte, a cărei table cine scie de când lipsesc.

Mama își ia copilul în brațe și-l sărută.

— Unde-ai fost astăzi? — întrebă mama pe copilul seu.

— La Stoiacici. Scii, că George al lor e bolnav.

— Și ce-ai făcut acolo?

— Am povestit.

— Ce-ai povestit?

— Multe de toate.

Apoi erăși se făcu tăcere.

Mama netezese capul băiatului seu, impletindu-și degetele în părul lui.

Băiatul își ridică capul și dîse:

— Scii ce mamă?

— Ce-i dragă?

— Cât de fericit e George.

— De ce, dragul mamei?

— Dar numai așa. Să fi vădud numai în ce scumpete de pat zace; lângă el farfurii pline de colaci, apoi cai și cătane de lemn, musică și alte.

Mama oftă.

— De, maică, tatăl seu e cel mai bogat om.

Băiatul oftă, apoi se gândi puțin și erăși privi spre mamă-sa.

— Dar tătuțul meu de ce nu-i bogat?

— Așa a voit Dumnezeu — răspuse mama.

— Și de ce tatălui lui George și-a dat Dumnezeu bogăție?

— De aceea.... căci.... pe el îl iubește mai mult.

Băiatul erăși se gândi.

— Dacă ne-ar da și nouă, să fim și noi bogați, oftă mititelul.

— Și ce-ar fi ore atunci?

— Și eu mi-aș cumpăra cal, dară cal adevărat, mi-aș cumpăra și carte cu cântece scii așa una, cum are și George, în care-i și Marcu Kralievici, apoi.... lui Steva Supits și-aș cumpăra haine nouă, căci umblă sdrențuros de tot.

Mama își sărută copilul.

— D'apoi mie nu mi ai cumpăra nimic?

— Ție și-aș cumpăra poturi noi, căci acestia sunt prea tociți.

Mama erăși oftă.

— De, maică, bogații s'au născut în țărâ cu noroc. Ei au tot ce le trebuie și nici nu se chinuiesc ca noi. Așa i, așa-i.

Copilașul asculta, asculta cuvintele mamei sale, în urmă și s'au îngrunat pleoapele, și-a închis ochii, și a început să moțâie, apoi și-a rădămat capul de sinul mamei, și a adormit.

Femeia a rămas ședând, cu băiatul în brațe — aștepta după bărbatul seu.

— A n'târziat — gândi în sine — măcar nu obicinuesc....

În momentul acela se deschide ușa, și întră el, — bărbatul. Cu pălăria trasă binisor pe frunte, era vesel, aducea o pâne subțioară.

— Bună sara! — dîse el.

— Dămne-ajută!

— Ce lucrezi?

— Nimic... Eță șed.

A închis ușa, apoi a luat cartea de pe scaun și-a ședut.

— Scii, Zima — dîse el nevetei, — că m'am tocmit cu Bajanic, și-i lucrez la casa cea nouă. Îmi dă 8 groșițe la zi. Ce dîci?

— Ce vei dîce și tu.

— Eu sunt îndestulit. Nici nu am lucru greu. Mulțumită Domnului, sunt sănătos, toate îmi sunt ușore. Fie cât de grea povara, o ridic pe umăr ca o pânză.

te an. Scopul serii a fost cunoșterea între sine, punerea bazei solidarității.

Bucurie mare pentru tinerimea de aici este faptul, că Magnificența Sa, dl profesor Alexandru Roman va ține din nou prelegeri din limba și literatura română prelegeri cari Magnificența Sa a fost silită să le întrerumpe pe un semestru din cauză de morb. Dl profesor Roman a fost pentru tinerimea din Budapesta întotdeauna un indispensabil factor, un izvor de însuflețire pentru interese culturale și literare. Suntem veseli deci că avem din nou în giurul cui se ne grupăm, avem motiv de a ne bucura văzându-l din nou în mijlocul nostru, și pentru noi.

Ch.

Noutăți.

Dinstincții. Maj. Sa Monarchul nostru a permis dlui *Georgiu Dima* purtarea medaliai române *Bene-merenti cl. I.* pentru merite pe terenul musical, și dlui *Dr. Corneliu Diaconovich* a medaliai române *Bene-merenti cl. II.* pentru merite pe terenul literar.

Principele Ioachim bolnav. După o telegramă din Berlin, principele Ioachim, băiatul cel mai mic al împăratului german a căzut greu bolnav. În urma acestei triste împrejurări împărăteasa a abdis de intențiunea de a visita pe soțul ei la Hubertusstock. Principele suferă de durere de grumazi și de ferbințeli mari.

Nouele alegeri. După-cum aflăm din semioficiosele magiare nouele alegeri se vor ține începând din 28 Octobrel până în 6 Novembrel st. n.

Constituirea societății de lectură „Andrei Șaguna”. Ședința de constituire a elevilor teologi și pedagogi din seminariul „Andreian” s'a ținut sub presidiul directorului semin. Dr. Remus Roșca, Duminecă în 22 Sept. (4 Oct.). Societatea s'a constituit pe anul scolar 1896/97 în modul următor: De președinte s'a ales dl profesor Dr. Petru Șpan; vice-președinte al societății și președinte al comitetului Ioan Dobro, cleric an. III; archivar și notar al corespondențelor: Paul Cotețiu, cleric an. III; controlor, Nicolau Gorun, cleric an. III; notariu al ședințelor, Terentie Popovici, cleric an. II; cassariu, Georgiu Perian, cleric an. I; bibliotecariu Sabin Cerbu, cleric an. II; vice-bibliotecariu Vasiliu Cărpinișan, ped. an. I; redactor la fôia „Musa, Georgiu Costin; — membrii în comisiunea literară: Georgiu Hamsea și Georgiu Chețe, clerici an. III; Corneliu Condor și Ieronim Hertioga, cleric an. II; Romul Frateș și Ilie Hociotă, clerici an. I; Constantin Cristiu ped. an. III și Ioan Iacob ped. an. II.

Influența universitarilor jidani. În Lunia trecută s'a făcut alegerea de președinte la societatea studenților universitari magiari, numită „Egyetemi kör” din Budapesta. Pen-

— Și când vei sfârși cu lucrul? — în-
trebă nevastă-sa.

— Nu știu, dară cred că nu va ține
mult. — Ai audît... într'adevăr pagubă!

— Ce-i?

— Am venit prin târg, servitoriul lui
Sztojacici ducea o grămadă de lumini. L-am
întrebat ce s'a întemplat? — a murit Ge-
orge — dîse el.

Femeia spăriată:

— Într'adevăr a murit?

— Murit dîu, D-dîu sî-l odihnescă
și-l primescă în împărăția cerului. Pagubă.
Singular băiat, și atât de bun, ca un ânger.
Sărmanul boier Nicola! Cum se va simți
acum?

Femeia n'a dîs nimic.

Ochii i se umplură de lacrimi, și-a plecat
capul și a privit la fiul seu.

— Uite, cât de bine dîrme.

— Dîrme.

— Dîr' și pe noi ne iubesc D dîu, în
adevăr ne iubesc.

— În adevăr ne iubesc.

Și cu o satisfacție fericită priveau amên-
doi la băiețelul, ce-și durmea somnul dulce.

Rinaldo.

tru a arăta la ce putere s'au avîntat jidanii
chiar și la universitate vom spune, că ei și au
avut pe candidatul lor, pe Merkl Adolf,
în opoziție cu candidatul magiarilor, Her-
czeg Béla. Lupta dintre aceste două par-
tide a fost cât se pîote de desperată și privind
rezultatul voturilor, nevrînd te întrebă, ôre ce
va fi preste cîteva ani? Candidatul magiarilor
a fost ales cu o majoritate numai de 18 vo-
turi. Jidanii nemulțumiți cu alegerea au apelat
în contra ei la rectorul universității.

**Sinuciderea unui profesor de uni-
versitate.** Marti la 4 ôre d. a. a aflat ser-
vitoriul universității din Praga pe profesorul
Dr. Belohradsky Venczel mort în labo-
ratoriul universității. Jos, lângă cadavrul era
o sticlură, pe care sta scris „strychnin”, é
pe un bilet nefericitul profesor a scris, că
cu voia s'a sinucis, fără a spune însă cauza
care l'a îndemnat la fapta aceasta.

Belohradsky a fost un om de carte și
iubit de toți, tocmai de aceea mîrtea lui re-
pentină și nenaturală a produs în cerul ôme-
nilor literați o înfrîtare deprimătoare.

A cădut din vîrfurile turnului. Văp-
sitorul Iosif Gabrini din Petrovatz vâpsind
turnul dela biserica rutenă din Cucuira, co-
mit. Bács, în decursul lucrului alunecând cu
un picior de pe stelaș, a cădut pe trotoar
și atât de tare s'a sdobit, încât a murit mo-
mentan lăsând după sine o familie din șapte
membri.

Bibliografic. A apărut: „*Monografia
comunei Vlădeni*” de Iacob Zorca, notar
pensionat și Biografia sa de Iosif Comanescu,
paroch în Codlea. Cu mai multe adnexe.
Editura: familiei Zorca. Sibiu, tipariul tipog-
rafic archidieceesane, 1896.

Corespondență particulară

a „Telegrafului Român”.

Români la „Milleniu”.
— Corespondență din Budapesta. —

Dela începutul serbărilor magiare în-
cîee tôte foile române s'au ținut de dato-
rința națională a avertisă de Români, ai pro-
voca chiar, ca sî nu se încumete a pribegi
la locul veseliei millenare, spunîndu-se de
mii de ori, că această veselie a Magiarilor este
o batjocură la adresa noastră.

Și s'a vorbit apoi Românilor și din
părți înalte, mai competente, de cîtră su-
premii lor conducători sufletești.

Și se pare ca și când Români pe tôte
linia ar fi ascultînd de aceste voci. Pînă
mai eri alaltăeri nu se aușia de nicăiri, că
Români ar jubila cu Magiarii, că ar face
rușinosul peregrinagiu la Iuda-Palestina, pen-
tru ași cheltui acolo crețărășii și a se face
de rușine.

Era motiv acesta ca sî ne bucurăm cu
toți, cu atât mai mult, că cealaltă naționali-
tăți se dovedeau de mai puțin rezistente.
Slovacii fuseră la Pesta în număr conside-
rabil, é Sașii își profanaseră acolo obicei-
urile naționale, debutînd înaintea publicului
jidovit cu jocurile lor și cu serbarea unui
ospét.

Nu ne-a fost dat însă nici noué Românilor
ca sî facem excepție, ca sî ne dovedim mai
tari, mai solidari și mai ascultători de cît
cealaltă naționalități. Nu ne a fost dat, ca
la sfîrșitul acestui nefericit și păgubitor târg
de țără sî ne vedem ôre-cum satisfăcuți și
mândri pe noi înșine.

Era — cred eu — între actualele îm-
pregiurări, când o organizație politică ne lip-
sește cu desăvîrșire, ceva imposibil, ca noi
sî triumfăm prin o abțință încapătinată.
Era imposibil acum, când „conducătorii po-
litici” sunt în mare parte blasați, îngâmfați
și compromiși, sî ne afirmăm de un element
consci.

N'au succes demonstrațiuni în contra
serbării, căci de acele n'au fost puse la cale
în stil mare și bărbătesc. In tot decursul
milleniului pare că ne am aclimatizat Sașilor,
luându-le rolul de prudenți și circum-
specți.

Și urmarea tuturor acestor împregiur-
rări este, că suntem în trista poziție a vedea
cum alergă sute și é sute de Români la
„Golgota” nîmului nostru, la acel loc, unde

corpurile legiuitoare codifică răpirea libertă-
ților noastre de cetățeni.

Cei dintăi cari au spart ghiata și au
venit a fost Bănățenii. Al doilea transport
a fost din giurul Devei și a Hașegului.
Au fost aceste masse destul de mari, aduse
de preoți, învățatori și primari, firesce la
înșistența pretorilor, cari au putere nemăr-
ginită în provincie și-și dobîndesc prin ma-
nevrări de aceste merite înaintea mai marilor.

Al treilea transport, și cel mai rușinos,
a fost é din Bănat și anume din comunele
frunțase Bocșa română, și Bocșa ger-
mană, Vașiova, Fizeș, Jidoveni și
Barbos.

Mai mult de 500 de bănățeni au sosit
la Budapesta Duminecă în 4 l. c., în fruntea
lor cu preoții din Bocșa, învățatori Nicolae
Popovici din Fizeși și alți învățatori, pri-
marii sau chinezii, soțiile preoților și ale în-
vățătorilor, é ca conducător suprem, pre-
torul cercului. Aveau în mijlocul lor vre-o
36 de flăcăi înbrăcați călușeri și vre-o 18
fete și neveste tinere îmbrăcate în costum
auriu de Duminecă.

Precum oile se mână în, strungă astfel
au fost vîrșii apoi în expoziție și bănățenii
noștri de cîtră poliștiții orașului. Ajuși aci
preoții și învățătorii s'au cam despărțit de
turmă, é cei din turmă s'au reslețit ca sî caște
gurile pela sîtrii și ca șetrile sî se minu-
neze și ele de dînsii și aveu de ce sî se
minuneze, căci erau buni de a fi expuși,
erau cu toții aleși, bine hrăniți, cu opinci și
suman, cu cămeși albe ca helgea și cusute
cu fir de aur, vorbeau o limbă străină, erau
cu un cuvînt ceva exotic.

Rîdea lun ea, rîdea cu hohot, bătîndu-și
joc de acest „ceva exotic”, é unii dintre ei,
cari mai aveau o bună cantitate de rușine
priveau în giur cu amărăciune, ca câinii cei
jigăriți de dușmani.

Cînd mă apropiam de câte o cîtă, fu-
geau de mine, căci nu le plăcea să audă
vorbă românescă. Aveau instrucțiune de sus
a nu da deslușire despre sine.

Intr'un târșiu mi-am găsit un om des-
chis din Bocșa germană. Venise bietul cu
fiu, cu noră cu tot. I-am câștigat încrederea
cu vorbe bune, și mi-a comunicat gena
acestei degradătoare excursiuni. Éta vre-o
cîteva cuvinte reproduse fidel după cele
spuse:

„Suntem chiar din acele locuri, unde
împăratul Traian a pus piciorul pe pămîntul
care este astăzi al nostru, al strănepoților
lui și se chiamă Bănat. La noi aproape a fost
o frumoasă cetate a lui Traian. N'am venit
noi aci, căci am fost aduși. Mai mult ca de
opt săptemăni s'au făcut pregătirile, am fost
provocați de primar și de preoți sî ne ducem,
ba scim, că chiar preoții din satele aceste și
mai cu semă preotul Nămoian, care altfel a
rîmas acasă, s'au îmbiat că ne vor sili să
mergem.”

„Fibirăul s'au folosit de tôte mijlocele
pentru ca sî ne siléscă. Uite o pildă. Fiul
meu a scăpat cu „lăcrămație” dela miliție.
El n'a voit la nici o întemplare să facă parte
din călușeri, dar fibrăul l'a trimis vorbă prin
chinez, că dacă nu va merge, il va sili să
cătănescă.”

„In felul acesta s'au făcut încă o mul-
țime de siluri, amenințări cu urcarea dării,
cu executor și alte multe.

„Ce sî fi făcut deci? Ne am strîns fru-
mușel bani, am plătit de persoană câte 5 fl.,
pe cari i-am mai împrumutat dela preoți (!)
și éta-ne aci duși de căpăstru.

„Noi ni-s ômeni de omenie, dar dacă
conducătorii ni-s mișei? (Ipsissima verba!)

„Scim noi, că réu am făcut ce am fă-
cut (Bêtrînul vîrsa lacrimi povestindu-ne.
Coresp.), scim că vom fi de ocară românilor,
dar dîu, noi nu ni-s de vină. Nu puteam
sta unii acasă dacă alții au venit, căci
asupra celor cari am firîmas acasă
s'ar fi descărcat fulgerile fibrău-
lui, de cari noi ne temem.

„N'avem preoți și învățatori de cin-
ste domnilor (eram vre-o 3 înși), n'avem
sfătuitori. Mi e rușine unde am ajuns la bî
trânețele mele.”

Astfel a glășuit bêtrînul bocșan și frații
lui ce s'au strîns în giurul il aprobau.

Culmea acestei rușini însă a fost exe-
cutarea jocurilor românesce.

Într'o curte spațioasă a satului millenar
din expoziție au jucat mai întăiu 18 flăcăi

bătuta și călușerul, é după acesta s'au în-
șirat 18 părechi la „Ardelénă”.

A fost acesta o scenă, care făcea să
ți-se umple inima de adâncă măchnire și in-
dignațiune. Jucau frumoșele părechi și-și zim-
beau neconțenit, se păreau mulțumite și fe-
ricite. În momentele acele semă nu-și de-
deau de sine și de faptele lor, risetele și
chihotele din giur ei nu le aușiau, ci jucau
mereu, după-cum li se poruncise de notar și
fibrău. Sărmanii naivi, ei nu simțiau nimic,
simțiam însă noi, cari priveam plini de în-
frîtare la ei, simțiam părinții lor cari se as-
cundeau de rușine prin mulțimea adunată și
simți-va nîmul nostru, care va auș de această
ne mai pomenită bătaie de joc la adresa obi-
ceiurilor noastre strămoșesci...

După expirarea jocurilor, românii jubi-
lanți s'au retras cu musica țigănescă din ex-
poziție, ducîndu-se la gară ca sî plece, după
ce dîr făcuseră bună ispravă!

La plecarea am mai vorbit încă cu vre-o
cîteva ômeni de cînste dintre ei și impresia
ce mi-au făcut este, că mulți dintre cei ve-
niți se simt tare nenorociți din cauza venirii
lor. Aprîpe toți aruncă vina asupra preoților
și învățătorilor.

Sila morală s'au făcut asupra lor cu
următorul pișicherlic: Trebuie să mergeți la
Pesta, căci vi se vor da apoi și vîoș drepturi
mai multe, veți primi și învățatori cari sî vă în-
vețe pe nimica limba ungerescă, veți puté
odată face și voi lucruri, cum au făcut un-
guri la Pesta....

Acosta a fost dîna de 4 Octobrel, în
care nîmul nostru a fost batjocorit prin slă-
biciunea filor sei înșiși. Ch.

Convocare.

Conform concludului comitetului central
dela 15 Septembrie v. a. c. adunarea gene-
rală a reuniunii învățătorilor gr.-or. români
din districtul Sighișorei sî convocă pe dîlele
13 și 14 Octobrel a. c. în biserica ortodoxă
română din Brateiu protopresbiteratul Me-
diașului (stațiunea Brateiu) la care sî invită
toți p. t. domnii membrii ai reuniunii și alți
iubitori de progres.

Programa:

Ședința I Duminecă în 13 Octobrel a. c. v.

1. Serviciul divin cu invocarea Duchu-
lui Sânt la 8 ôre a. m. în biserica română
din Brateiu.

2. Deschiderea ședinței prin presidiu.

3. Apelul nominal, constatare mem-
brilor prezenți și absenți.

4. Incassarea taxelor restante și curente.

5. Comunicarea ordinului Prea ven.
consistoriu archidieceesane dto 19 Octobrel 1895.
Nr. 7270 Scol.

6. Cetirea raportului comitetului cen-
tral al reuniunii, al cassariului, bibliotecaru-
lui și exmiterea de comisiuni pentru censu-
rarea raportelor.

— Ședința a II-a Duminecă p. m.

7. Verificarea procesului verbal din
ședința I-ă.

8. Tema I: „Folosul școlii de repe-
țiție și materialul de propunere”. Diserta-
țiune de Ioan Muntean învățător diriginte în
Sighișóra.

9. Tema a II-a: „Revelațiunea di-
vină” prelegere practică în scris, în cursul
V și VI, lucrată de Dumitru Stuchirean în-
vățător în Bertan.

— Ședința a III-a Luni în 14 Octobrel v. a. c.
anti-meridian.

10. Verificarea procesului verbal din
ședința a II-a.

11. Tema a III-a: „Desvoltarea sim-
țului religios și moral în elevi”. Disertațiune
de Filon Necșa învățător în Mediaș.

12. Tema a IV-a: „Colonisarea ro-
manilor în Dacia și originea poporului ro-
mân”. Prelegere practică în scris de Nico-
lae Ghiaja învățător în Sighișóra.

— Ședința a IV-a Luni p. m.

13. Verificarea procesului verbal din
ședința a III-a.

14. Raportul comisiunilor exmise.

15. Staverirea budgetului pe anul
1896/7.

16. Propuneri.

17. Alegerea unei comisiuni pentru ve-
rificarea procesului verbal din ședința a IV-a.

18. Incheierea ședinței prin președinte.

Din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor gr. or români din districtul Sighișoarei ținută în Mediaș la 15 Septembrie 1896.

Președinte: Romul Mircea.
Notariu: Filon Nețu.

Avis.

Toți acei P. T. D., cărora li s'au expdat Prospeete în cauza înființării institutului de credit și economii „Zlăgnéna“ ca din Zlatna, și vor fi atât de buni ca să se intereseze de această absolut necesară și binefăcătoare instituție, li se face cunoscut:

1. Că dela acei P. T. D. cari vor binevoi a subscrie acți, pentru sus numitul institut, afară de taxele de înscriere de una coroaă după o acție, altă pretensiune în bani să nu se facă.

2. Că termenul ultim pentru subscrierea acțiilor este 31 Octombrie, ér termenul ultim pentru prima depunere de 40 corone

după o acție este 30 Novembre 1896, despre ce fiecare membru în special, are să fie încunoscîntat din partea „Direcțiunii“.

Zlatna, la 4 Octombrie 1896.

Pentru membrii fondatori

Emanuel Beșu,
paroch gr.-or.

Diverse.

Petiție colosală. Femeile engleze vor înainta cât de curînd o cerere colectivă reginei, Victoria a Angliei în care vor cere oprirea comerțului cu opiu și beuturi spirtoase. Sub cerere sunt șapte milioane de subscrieri în patruzeci și patru de limbi. Cererea acésta o a compus reuniunea de temperanță a femeilor creștine. După-țe cererea acésta uriașă va fi imposibil a o presenta reginei, aceea se va fotografa în miniatură și astfel va fi înaintată la locul seu: Dar și așa dau subscrierile trei tomuri colosale. Regina Victoria a mai primit cereri colosale în

decursul domniei sale de 60 de ani, dar ca acésta încă nu.

Teră de pitici. Călătorul englez Dr. Smith Donaldson scrutînd teră triburilor somale, în jurul lacului Rudolf a aflat nise seminții de pitici, pe cari cei de acolo îi numesc dume. Cel mai înalt om din ei abia e ceva preste cinci urme. Părul li-e negru închis, nasul lat; de altcum corpul li-e proporționat. Trăesc de tot goli. În nările nasului și în urechi pörță verigi de cinc. Locuiesc în sate situate pe la pölele delurilor. Casele le sunt rotunde în formă de semiglob și acoperite cu iarbă. Natural, că în cultură sunt foarte rēmași, dar sciu face cărămîi și a edifica case din cărămîi.

Mijlöce pentru creșterea părului la Romani. Că multora li s'a făcut lună plină pe vârful capului, nu numai în zilele noastre pline de griji, ei și celor de demult, cari au trăit zile mai bune decăt noi, o dovedesc îngrijirile contra pleșuvei. Astfel

Plinius în opul seu: Historia naturalis, recomandă ca mijloc pentru creșterea părului pilulele de stejar, cari sfărimate fărînă și amestecate cu unsöre de leu, contribuie la creșterea părului, dacă ungem capul cu acésta compoziție de unsöre. Ca mijloc pentru creșterea părului mai recomandă a se unge capul cu suc de ese din tăeturile făcute în ulm. Acésta ajutoră creșterea părului și împedecă căderea aceluia.

Haz.

La luat gura pe dinainte. Crăjmariul cătră vighet: Pentru-țe dați d vöstră vinul cel alb mai scump decăt cel vechiu?

Vighetul: Ce cređi d-ta, căpētăm noi văpselele de cinste!?

Micul Moisele. Invēțătorul: Spune-mi fiul meu, cum au vëndut frajii lui pe Iosif?
Moisele: *Leftin!*

AVIS.

In librăria tipografiei archidieceesane se află de vëndare următoarele cărți:

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegat fl. 10, legat . . .	fl. 15 —
Chiriacodromion (Cazanie), nelegat fl. 10, legat . . .	12.—
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin . . .	18.—
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg. . .	20.—
Octoich mic, neleg. fl. 60 cr. leg. . .	—75
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat . . .	—75
Proscomidia altariului . . .	—25
Penticostariu neleg. fl. 8, leg. . .	10 —
Rēnduiala la sfîșirea bisericelor . . .	2.50
Triodion cu Strajnic neleg. fl. 20, legat . . .	25.—

II. Cărți scolare.

Abecdar de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg. . .	—24
Abecdar de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat . . .	—25
Abecdar de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 leg. . .	—25
Abecdar magiar-român, de N. Putnoky leg. . .	—20
Aritmetica, de P. Dima . . .	—32
Abecdar, de Dogariu & Dariu I. = 30 cr., II. = 20 cr., III. = 35 cr., IV. = . . .	—45
Aritmetica după Lurz . . .	—20
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II. = 25 cr. III. = . . .	—35
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediție nouă, nel. cr. 30 leg. . .	—40
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg. . .	—30
Carte de cetire de Ioan Popescu legată . . .	—70
Catechism de M. Toma . . .	—30
Catechism bogat . . .	—50
Carticică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă . . .	—15
Compt de Ioan Popescu . . .	1.20
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă . . .	2.—
Compendiu de drept canonic ediție nouă . . .	3.—
Conducător la Abecdar de I. Popescu . . .	—10
Culegere de cāntece naționale. . .	—25
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II. = . . .	1.—
Carte de cāntări bisericesci pentru copii . . .	—12
Curs de limba magiară de Molnár I. II. III. . .	—20
Constituția patriei de Ioan Popoviciu leg. . .	—20
Chemia elementară de Vlaicu . . .	—80
Chemia anorganică de Filipescu . . .	—80
Drepturile și datorințele civile . . .	—20
Elemento de Geografia de Zacharia Boiu . . .	—30
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu . . .	—30
Elemente de Istoria nat. și Fisica de Z. Boiu . . .	—30
Elemente de Fisică de I. Dariu . . .	—30
Fisica de Făgărășan . . .	—40
Gramatica română de Mihelțan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV. = . . .	—24
Geografia pentru scöl. populare de I. Dariu leg. . .	—35
Geografia pentru scöl. populare de Moldovan & Făgărășan . . .	—30

Geografia pentru scölele medii de Moldovan & Făgărășan I . . .	fl. 1.20
Geografia pentru scöl. medii de Moldovan & Făgărășan II. . .	—50
Geografia pentru scölele medii de Făgărășan & Bărsan II. . .	1.—
Gramatica română de I. Dariu . . .	—25
Gramatica limbei magiare de Crișan & Putnoky . . .	1.—
Istoria biblică pentru scöl. populare . . .	—30
Istoria biblică pentru scölele medii . . .	—55
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II. . .	3.—
Iragogia de Dr. Ilarion Pușcariu . . .	i.50
Istoria bisericescă ptru scöl. pop. . .	—35
Istoria bisericescă pentru scölele medii I. II. . .	1.—
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop . . .	—25
Istoria Ungariei de S. Moldovan. . .	—26
Istoria Ungariei pentru scölele secundare de V. Goldiș . . .	—80
Istoria universală pentru scölele secundare de V. Goldiș . . .	1 —
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I. = 50 II. = . . .	—60
Istoria literaturii române de Lazariciu . . .	1.—
Legendar român de V. Petri . . .	—50
Legendar magiar român de N. Putnoky . . .	—30
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă . . .	—40
Mărturisirea ortodöcșă . . .	1.20
Pastorala veche . . .	1.—
Pastorala nouă . . .	1.50
Pomăritul de D. Comșa . . .	1.—
Principiul din Pedagogie de dr. Il. Pușcariu . . .	1.—
Psihologia empirică de I. Popescu . . .	2.—
Teologia dogmatică . . .	1.—
Teologia morală . . .	1.50
Toldy, Narațiune poetică de Crișan & Putnoky . . .	—70

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea . . .	fl. 2.50
Istoria biser. politico-naționale. . .	1.—
Enchiridion sau carte manulă de canöne . . .	4.—
Invēțătorul și poporul de Marienescu. . .	—50
Polemia contra Heliad . . .	—50
Calendarul pe anul 1896 . . .	—30
Serisori apologetice . . .	—50
Sunete și resunete de Z. Boiu . . .	—50
Serierea sf. Ioan gură de aur . . .	—50
Vocabular român germân . . .	—70
Anghira creștină (cuvēntări) funebreale de T. V. Gheaja . . .	1.50
Anecdote și glume de T. V. Gheaja . . .	—65
Antologie română de Manliu . . .	1.75
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan . . .	—20
Cine ce face lui își face, comedie intrun act pentru tinerimea scolară . . .	—10
Codicele de Mateiu Voilean . . .	—80
Colinde de A. Marienescu . . .	1.10
Compas românesc de P. Petrescu . . .	—50
Cuvēntări funebreale de Z. Boiu . . .	1.50
Crestomația română de I. Manliu . . .	1.75
Date istorice de I. C. Pușcariu . . .	2.—
Descāntece populare de Marian . . .	2.—
Documente pentru limbă și istoriă de Dr. Il. Pușcariu . . .	2.50

Doine și strigături de St. Muntean . . .	fl. —.12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariț . . .	—80
În memoria lui G. Bariț poesii de G. Joandrea . . .	—20
Intrebări de educație și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span . . .	1.—
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau . . .	—50
Lexiconul comunelor bisericesci din archidieceșă de Dr. Remus Roșca . . .	1.—
Noul atac asupra scölelor noastre. Manual de drept cambial de I. Socaciu . . .	—25
Pace vonč de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan . . .	2.—
Primatul papal și infalibilitatea papei de I. Broju . . .	—20
Poesii de Andreiu Murășan . . .	—25
Poetica română de I. Manliu . . .	1.50
Povesci ardelenesci din gura poporului de I. P. Reteganul I—V . . .	1.75
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu . . .	1.25
Retorica și stilistica de I. Manliu . . .	—75
S'a dus în teră novelă originală de Il. Chendi . . .	2.—
Studiu diu economia națională de P. Petrescu . . .	—15
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu . . .	—40
Stupăritul de C. Dimian . . .	—45
Vechia metropolie de N. Popea . . .	—80
Protocölele sinodale dela 1864—1893 töte laolaltă . . .	1.50
Protocölele congresuale dela 1868—1891 töte laolaltă . . .	19.—
Statut organic . . .	7.60
Regulament pentru parochii . . .	—25
Regulament pentru organizarea, provisorie a învățămēntului . . .	—10
Regulament pentru procedura matrimonială . . .	—10
Regulament pentru seminariul pedagogico-teologic Andreian . . .	—20
Regulament pentru afaceri interne congresuale. . .	—10

IV. Tipărituri.

Budget cöla . . .	—03
Catalog de clasă cöla . . .	—02
Catalog de clasă broș. din 10 cöle . . .	—30
Catalog de clasă broș. din 15 cöle . . .	—45
Catalog de clasă broș. din 20 cöle . . .	—55
Carte de evidență cöla . . .	—03
Carte de evidență leg. din 30 cöle . . .	1.80
Carte de evidență leg. din 40 cöle . . .	2.10
Chronica scolară leg. . .	1.50
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta scöla cöla . . .	—02
Conspecte protopopesci, pentru noucun.	—05
Conspect despre comunele matre și filie cöla . . .	—03
Conspect despre vizitarea scölelor cöla . . .	—03
Conspecte de catechisația cöla . . .	—03
Conspecte scolare inv. (date statistice cöla . . .	—06
Conspecte prot. I. II. III cöla . . .	—06
Conspecte de absenții sēptemāniale și lunare cöla . . .	—02

Contul capitalelor active cöla . . .	fl. —.03
Estrase din protocöul botezașilor, cununașilor și morților esempl. . .	—01
Matricula scolară cöla cr. 2 legată din 50 cöle . . .	1.50
Inventare pentru averea bisericelor . . .	—10
Jurnal de casă cöla . . .	—03
Jurnal de casă leg. 25 coli . . .	1.65
Jurnal de casă leg. 30 coli . . .	1.80
Obligațiuni ptru biserică esempl. . .	—01
Protocöul buneii invoiiri cöla . . .	—06
Protocöul buneii invoiiri leg. din 50 cöle . . .	4.—
Protocöul parochial cöla . . .	—06
Protocöul parochial leg. din 50 cöle . . .	4.50
Protocöul botezașilor cöla . . .	—06
Protocöul botezașilor l. din 50 c. . .	4.50
Protocöul cununașilor cöla . . .	—06
Protocöul cununașilor l. din 50 c. . .	4.50
Protocöul morțiilor cöla . . .	—06
Protocöul morțiilor leg. din 50 c. . .	4.50
Protocöul de esibite cöla . . .	—03
Protocöul de esibite l. din 30 cöle . . .	1.80
Protocöul de esibite l. din 50 cöle . . .	2.50
Prot. de clasificățiune cöla . . .	—02
Prot. de clasificățiune l. din 50 c. . .	1.50
Specificațiuni pentru noa cununași cöla . . .	—05
Testimonii scolare esempl. . .	—02
Testimonii de religie . . .	—02

V. Icöne.

Icöna înmormēntării domnului pe pānză . . .	fl. 2.50
Icöna înmormēntării domnului pe hārtie . . .	—50
Icöna celor trei Ierarchi pe hārtie . . .	—30
Icöna Evangeliștilor pe hārtie . . .	—50
Portret Șaguna . . .	1.—
Portret Gozșdu . . .	1.—

VI. Requisite de scris.

Libele de scris à 1 cr. 100 . . .	—70
Libele de comput à 1 cr. 100 . . .	—70
Libele de dictando à 1 cr. 100 . . .	—70
Caețe de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu . . .	—15
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și cuateate à 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și . . .	—45
Tocuri (cöde) de pene condeiu dela 40 cr. suta pānă la 50 cr. bucata. . .	
Hārtie fină de scris de cancelarie și concept à 6, 7, 8, și 10 fl. miia de cöle. . .	
Ceruse à 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucata și suta à 80 cr. 1 fl. 1.20 1.80 2 și 7 fl. . .	
Pene de scris dela 50 cr. pānă 1 fl. 20 cutie constātătoare din 144 bucăți . . .	
Tāblițe de pētră bucata 7, 10, 12 și 15 cu bucata . . .	
Tot felul de hārtie de epistole cu prețuri fōrte moderate. . .	
Notese dela 4 cr. pānă la 1 fl. bucata. . .	
Trāști de scöla pentru copii, chipuri pentru copii, Cierete, Văpsele și pensele, Hārtie sugativă. . .	
Calamare, Liniale, hārtie pentru ste-lagiu, Albume, Blocuri, Tinte de desēm; totfelul de negrēlă, töte acestea cu prețuri fōrte moderate. . .	